

Міністерство культури, молоді та спорту України

*Державний науково-методичний центр
змісту культурно-мистецької освіти*

«СХВАЛЕНО»

Науково-методичною радою
Державного науково-методичного центру
змісту культурно-мистецької освіти
Протокол № 1
від «04» лютого 2020 р.

**Типова навчальна програма з навчальної дисципліни
«МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЕЛЕКТРОГІТАРА»
елементарного підрівня початкової мистецької освіти**

**Київ
2020**

Типова навчальна програма з навчальної дисципліни «Музичний інструмент електрогітара» елементарного підрівня початкової мистецької освіти. Київ, 2020. 27 с.

Укладачі:

А. А. Ширяєв – викладач класу електрогітари Школи джазового та естрадного мистецтв Дніпровського району (м. Київ), спеціаліст вищої категорії, старший викладач; викладач класу електрогітари Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»; керівник секції естрадної та рок-музики методичного об'єднання викладачів естрадного мистецтва м. Києва;

О. М. Савченко – завідувач відділу естрадної та рок-музики, викладач класу електрогітари Дитячої музичної школи № 24 (м. Київ), спеціаліст вищої категорії, старший викладач; керівник рок-гурту «Acoustic-Drive Guitars», член ради секції естрадної та рок-музики методичного об'єднання викладачів естрадного мистецтва м. Києва.

Рецензенти:

В. О. Вирвальський – викладач спеціалізації «Музичне мистецтво естради», викладач першої категорії по класу електрогітари Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»; консультант секції естрадної та рок-музики методичного об'єднання викладачів естрадного мистецтва м. Києва;

Ю. І. Пендищук – викладач класу гітари дитячої музичної школи № 10 (м. Київ), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист; композитор, телеведучий, автор телевізійних програм, академік Української академії наук;

В. І. Скрипниченко – професор кафедри інструментального та оркестрового виконавства інституту мистецтв НПУ ім. М. П. Драгоманова, кандидат педагогічних наук, заслужений діяч естрадного мистецтва України.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. Мета та завдання нормативного змісту типової навчальної програми з навчальної дисципліни «Музичний інструмент електрогітара»	4
2. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	6
3. Форми і засоби поточного та підсумкового контролю	8
4. Вимоги до матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу	10
5. Нормативний зміст і обсяг навчальної дисципліни та результати навчання	11
6. Критерії оцінювання рівня досягнення результатів навчання	24
7. Рекомендований репертуар	25
8. Список рекомендованої літератури	26

ВСТУП

Типова навчальна програма з навчальної дисципліни «**Музичний інструмент електрогітара**» (далі – типова навчальна програма) містить загальний нормативний зміст, обсяг та результати навчання учнів початкової мистецької освіти елементарного підрівня музичного спрямування.

Типова навчальна програма встановлює мету, завдання навчальної дисципліни, перелік ключових компетентностей, рекомендовані форми організації освітнього процесу та види навчальних занять, форми і засоби поточного та підсумкового контролю, рекомендації щодо його проведення, а також критерії оцінювання рівня досягнення результатів навчання.

Опанування нормативного змісту типової навчальної програми дає можливість здобувачам освіти застосовувати набуті в процесі навчання компетентності, визначені типовою освітньою програмою з музичного мистецтва (інструментальні класи, електрогітара), у своєму повсякденному житті, а також продовжити навчання на наступному підрівні початкової мистецької освіти за фахом або спорідненим видом мистецтва.

Типова навчальна програма орієнтована на здобуття початкової музичної освіти елементарного підрівня здобувачами освіти (учнями) у мистецьких школах, а також може бути використана іншими суб'єктами освітньої діяльності, які реалізують програми позашкільної освіти за мистецьким напрямом.

Типова навчальна програма розрахована на 4 роки: 210 навчальних годин із навантаженням 1 година на тиждень на першому та другому роках навчання (35 годин на рік), із навантаженням 2 години на тиждень на третьому-четвертому роках навчання (70 годин на рік). Рекомендовано на першому-другому роках навчання *додатково* використовувати 1 годину з варіативної частини для індивідуальних уроків для підсилення результатів з фаху «**Музичний інструмент електрогітара**».

Типова навчальна програма розрахована на дітей, які розпочинають навчання **в 8-9 років** (3-4 класи початкової загальноосвітньої школи), а також може бути реалізована в навчанні осіб старшого віку, які не мають початкових компетентностей, формування яких передбачене цією типовою навчальною програмою. У разі навчання осіб, старших за 8-9 років, термін навчання для опанування змісту типової навчальної програми може скорочуватись з урахуванням психофізичного розвитку учня/учениці, його/її можливостей, темпу опанування ним/нею нормативного змісту для досягнення результатів навчання, передбачених для четвертого року здобуття освіти на елементарному підрівні. У цьому випадку виклад навчального матеріалу ущільнюється шляхом відведення меншої кількості годин на той чи інший модуль.

Нормативний зміст типової навчальної програми базується на традиціях і сучасних досягненнях української та зарубіжних шкіл гри на електрогітарі, а також враховує актуальні потреби особистості у творчому самовираженні, формуванні образного мислення та емоційно-естетичного досвіду, заохоченні до самостійної мистецької діяльності. В останні роки завдяки телебаченню, мережі Інтернет, новим засобам звукозапису і звуковідтворення в Україні спостерігається швидке поширення та популяризація нових музичних течій та інструментів, зокрема базового інструмента для виконання сучасної естрадної та рок-музики – електрогітари.

Типова навчальна програма є основою для розроблення викладачем *робочої навчальної програми* з навчальної дисципліни «**Музичний інструмент електрогітара**», в якій конкретизується: тематика; послідовність викладу навчального матеріалу; комплекс художньо-педагогічних методів, підходів та інструментів; заходи поточного контролю та обсяг годин на опанування учнями змісту навчальних модулів відповідно до їх здібностей і можливостей.

1. Мета та завдання нормативного змісту типової навчальної програми з навчальної дисципліни «Музичний інструмент електрогітара»

Мета нормативного змісту типової навчальної програми полягає у розвитку художньо-естетичного смаку; формуванні початкових навичок гри відповідної технічної складності на електрогітарі з належним ступенем емоційності; відтворення музичних творів із застосуванням засобів музичної виразності; опануванні навичок колективного музикування як одного з ефективних засобів формування музично-стильових уявлень; набутті навичок сценічної витримки та публічного виступу; виробленні мотивації до самостійного навчання шляхом залучення до пошуку, прослуховування, вивчення та виконання творів музичного мистецтва для гри на електрогітарі.

Реалізація змісту типової навчальної програми спрямована на виконання таких **завдань**:

у когнітивній (пізнавальній) сфері – формування нових знань, вмінь і навичок створювати прості музичні образи через застосування засобів музичної виразності; відтворення музичних творів інших авторів; створення і самовираження через власні музичні твори;

у ціннісно-мотиваційній сфері – формування потреби в постійному розширенні культурного світогляду та музичного смаку, інтересу до гітарного виконавства та музичного мистецтва загалом; спонукання до виявів патріотичних почуттів; формування потреби до активної участі в освітньому процесі; формування здатності вступати в комунікацію з викладачами та іншими учнями, а також вміння якісно та усвідомлено організувати самостійні домашні заняття; формування відповідальності за наявність результату;

в емоційній сфері – формування та розвиток художньо-образного мислення учня/учениці за допомогою захочення та спонукання до емоційного сприйняття творів мистецтва; розвиток вміння відтворювати музичні твори з належним ступенем емоційності; розкриття творчого потенціалу учнів;

у психомоторній сфері – формування здатності учня/учениці до концентрації уваги; оволодіння ключовими навичками гри на електрогітарі з вільною постановкою, якісним звуком та чистою інтонацією за допомогою усвідомлення зв'язку правильно сформованих виконавських рухів і якісного звуковидобування; формування вміння повторювати за викладачем виконавські рухи (навички копіювання); прагнення покращувати власний звук за допомогою напрацювання автоматичних рухів для поєднання, упорядкування навичок, що сприяє більш стабільному та впевненому виконанню.

Навчально-розвивальна діяльність на уроках гри на електрогітарі складається з наступних компонентів:

формування та розвиток виконавського апарату – робота над загальною постановкою учня/учениці; відпрацювання виконавських рухів; формування самоконтролю над м'язовими відчуттями; розвиток координації рухів;

робота над якісним звуковидобуванням – формування уявлень про якісний звук; робота над звуком і тембром; розуміння залежності якісного звуковидобування від правильної вільної постановки виконавського апарату; робота над формуванням правильних музично-слухових уявлень;

емоційно-образне виконання творів – розвиток художньо-образного мислення за допомогою формування вміння емоційно сприймати і відтворювати на інструменті музичні твори;

розвиток навички читання нот з листа – практичне використання знань, вмінь і навичок з музичної грамоти, формування вміння точно відтворювати на інструменті нотний текст;

розвиток вміння підбирати на слух – формування здатності відтворювати на інструменті нескладні знайомі мелодії;

формування самостійності під час домашніх занять – розвиток мотивації до самостійного навчання, здатності якісно виконувати навчальні завдання.

2. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та види навчальних занять

Освітній процес у межах типової навчальної програми здійснюється у формі навчальних занять, заходів поточного контролю (концертів, технічних заліків) та підсумкового контролю (контрольних заходів: академічних концертів, іспитів).

Основною формою занять з навчальної дисципліни «Музичний інструмент електрогітара» є *індивідуальний урок*. У процесі ведення занять практикується індивідуальний підхід до учнів, враховуються вікові психофізіологічні особливості учнів, індивідуальний темп засвоєння ними навчального матеріалу.

На заняттях застосовуються такі види уроків: поєднання елементів *традиційних уроків* – урок засвоєння нових знань, урок засвоєння і застосування умінь, ціннісно-смысловий урок, урок творчості, урок контролю та корекції; поєднання елементів *нестандартних різновидів уроків* – урок-гра, урок-екскурсія, урок-концерт, урок-вистава, урок-конкурс, урок-квест тощо; проведення *інтегрованих уроків* створює поєднання різних видів пізнавальної і творчої діяльності (зокрема, на засадах внутрішньої предметної та міжпредметної інтеграції); використання навчально-ілюстративного матеріалу та знань з інших дисциплін (фах – музична грамота та практичне музикування, фах – бесіда про мистецтво, фах – колективне музикування).

Рекомендації щодо проведення цікавого, пізнавального і творчого уроку:

створення позитивно-емоційної атмосфери протягом заняття;
застосування ігрових, репродуктивних, творчо-пошукових технологій;
застосування інтерактивних технологій навчання; використання наочності (відеозаписи, ілюстрації);

чергування різних видів діяльності – інтелектуальної, комунікативної, виконавської, рухової;

врахування індивідуальних психологічних особливостей учня/учениці та його/її темпераменту.

Сучасний урок базується на раціональному застосуванні різних методів і прийомів навчання, що є необхідною умовою реалізації навчальної мети, розвитку творчого потенціалу учнів.

Застосовуються такі методи навчання:

мовний (пояснення);

слуховий (демонстрування викладачем прийомів гри на інструменті);

практичний (робота учнів на інструменті);

емоційний (підбір різних порівнянь, уявлень, вражень, ігор);

інтегрований.

Сьогодні для забезпечення якості освітнього процесу вже не так важко ані учню, ані викладачу, ані музичній школі придбати електрогітару та комбопідсилувач. Щоб розпочати навчання на музичному інструменті

електрогітара буде достатньо навіть акустичної гітари, якщо на ній стоять тонкі металеві струни, тонкий гриф і виріз на корпусі.

Більшість творів сучасної естрадної музики було створено для електроінструмента, проте деякі твори були розраховані для виконання на акустичній гітарі. Наводимо специфічні особливості гри на акустичній гітарі та електрогітарі, а також відповідного репертуару.

Акустична гітара	Електрогітара
Грають сидячи. Звуковидобування: пальцями.	Грають стоячи, набагато рідше сидячи. Звуковидобування: медіатором, пальцями (більшою частиною стилі Chicken Picking), комбінованим штрихом, тепшінгом, слайдером.
Акустична гітара (іспанська гітара) з нейлоновими струнами.	Електрогітара з металевими струнами (рідше акустична гітара американського типу з металевими струнами).
Репертуар: - класична музика; - іспанська музика, фламенко; - латино-американська музика; - естрадна музика адаптована для гри на іспанській гітарі.	Репертуар: всі сучасні стилі: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Джаз ▪ Фанк ▪ Рок ▪ Метал ▪ Блюз ▪ <u>Регі</u> ▪ Кантрі ▪ Рок-н-рол <ul style="list-style-type: none"> ▪ Класична музика в перекладенні для електрогітари.
Більша частина репертуару призначена для сольного виконання.	Більша частина репертуару призначена для ансамблевого виконання.
Зазвичай грають без підсилення, або з використанням мікрофону.	Грають завжди з підсиленням. Можливість використання багатьох технічних засобів для створення звукових ефектів: Clean, Distortion, Overdrive, Fuse, Delay, Wah-Wah, Reverberation, Chorus і т.д.

Формою організації освітнього процесу є також відвідування різних концертів, фестивалів, конкурсів тощо. Форми і методи навчання викладач обирає самостійно.

Типовою навчальною програмою передбачені щорічно до 6 резервних годин, які використовуються викладачем для реалізації індивідуального підходу та забезпечення кожного/кожної учня/учениці можливістю опанувати нормативний зміст навчальної дисципліни в індивідуальному темпі.

У разі досягнення учнями результатів навчання в межах часу, передбаченого для опанування навчальних модулів, викладач може за рахунок резервного часу планувати інші форми роботи, зокрема, відвідування культурно-мистецьких заходів, інших мистецьких акцій (концертів, конкурсів, вистав, виставок тощо), пов'язаних зі змістом мистецької освіти, передбаченим типовою навчальною програмою.

Викладач має право на академічну свободу (свободу викладання, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі), педагогічну ініціативу та розроблення власного/-ної (авторського/-кої) методу / прийому / методики з описом педагогічної проблеми та оригінальних шляхів її вирішення.

3. Форми та засоби поточного і підсумкового контролю

Поточний контроль є оцінюванням прогресу учня/учениці, що дає змогу викладачеві відповідним чином адаптувати освітній процес. Використання поточного оцінювання дозволяє відстежувати особистісний розвиток дитини, хід опанування нею компетентностей освітньої програми та вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію. Поточний контроль досягнення учнями результатів навчання здійснюється переважно у формі публічного виступу. Кожен навчальний модуль містить нормативний зміст типової навчальної програми, об'єднаний певною педагогічною метою (завданням) навчальної дисципліни і передбачає формування в учня/учениці певних компетентностей, набуття яких необхідне для досягнення результатів навчання. Елемент поточного контролю – аналіз помилок, допущених учнем/ученицею, та конкретні вказівки для їх виправлення не постають предметом розгляду на першому році навчання, але стають актуальними на подальших навчальних етапах елементарного підрівня.

Метою оцінювання учнів першого-другого років навчання є:

- формування впевненості в собі, у своїх можливостях;
- відзначення будь-якого успіху;
- акцентування уваги на сильних сторонах, а не на помилках;
- діагностування досягнення на кожному з етапів навчання;
- адаптування освітнього процесу до здібностей дитини;
- запобігання відчуття страху помилки;
- виявлення проблем і вчасне запобігання їх нашаруванню;
- стимулювання бажання вчитися та прагнення досягати максимально можливих результатів.

Навчальні досягнення учня/учениці першого-другого років навчання підлягають **вербальному оцінюванню** (вербальна характеристика навчальних досягнень), на третьому-четвертому роках навчання – як вербальному, так і бальному оцінюванню.

Для поточного контролю навчальних досягнень рекомендується участь учня/учениці у відкритих концертах класу, школи, інших концертних заходах

не менше ніж два рази на рік з вивченим напам'ять твором. Такі виступи підлягають вербальному оцінюванню.

Починаючи з третього року навчання один раз на рік рекомендується проводити технічний залік для оцінювання виконавського рівня учня/учениці. Проблеми, над якими необхідно працювати, фіксуються в робочій документації та обговорюються з учнем/ученицею і батьками. Оцінювання в балах такі заліки не потребують.

Наприкінці кожного навчального року учень/учениця бере участь у контрольних заходах:

комплексних контрольних заходах (академічних концертах) – наприкінці 1-2 років навчання, які містять завдання з фаху і з музичної грамоти та практичного музикування;

технічному заліку, починаючи з третього року навчання;

контрольному заході (академічному концерті) – наприкінці третього року навчання (тільки завдання з фаху);

підсумковому контрольному заході (іспиті) – наприкінці четвертого року навчання (тільки завдання з фаху).

Під час проведення **комплексного контрольного заходу** (академічного концерту) на першому та другому роках навчання комісія, яка складається з викладачів фаху, які вербально оцінюють індивідуальні досягнення учня/учениці за поточний рік.

Прослуховування учнів під час **контрольного заходу** (академічного концерту) наприкінці третього року навчання відбувається в присутності викладача/викладачів музично-теоретичних дисциплін для обговорення індивідуального розвитку кожного/кожної учня/учениці. Оцінювання виступу в балах на контрольних заходах відбувається, починаючи із третього року навчання.

Підсумковий контроль результатів опанування типової навчальної програми «Музичний інструмент електрогітара» за елементарним підрівнем здійснюється на **підсумковому контрольному заході (іспиті)**. Оцінювання на завершальному етапі передбачає співставлення досягнень учня/учениці з конкретними результатами навчання відповідно до компетентностей, визначених типовою навчальною програмою на кінець четвертого року навчання. Виступ учнів оцінює комісія з викладачів фаху. Під час оцінювання виступу учня/учениці на підсумковому контрольному заході (іспиті) необхідно враховувати такі змістові компоненти:

формування та розвиток виконавського апарату;

робота над якісним звуковидобуванням;

емоційно-образне виконання творів.

Зміст і форми поточного та підсумкового контролю

Рік навчання	Програмні вимоги	
	1 семестр	2 семестр
1	-	На академічному концерті виконує 1-2 різнохарактерних твори.
2	На академічному концерті виконує 1-2 різнохарактерні твори напам'ять.	Виконує гами та етюди в межах вивченої програми не публічно (технічний залік). На академічному концерті виконує 2 різнохарактерні твори напам'ять.
3	На академічному концерті виконує 2 різнохарактерні твори.	На технічному заліку виконує мажорну або мінорну гаму, арпеджіо, гами акордами. На академічному концерті виконує 2 твори (один з яких можливо в ансамблі з викладачем або з іншим/-ою учнем/ученицею та один – бажано кантиленного характеру).
4	На академічному концерті виконує 2 різнохарактерних твори (один з них може бути в ансамблі з викладачем або з іншим/-ою учнем/ученицею).	На технічному заліку виконує вивчені гами дуолями, тріолями, квартолями, шафлом, акордами, етюд або твір віртуозного характеру, грає напам'ять. На підсумковому іспиті виконує 2 різнохарактерні твори.
	Підсумковий контрольний захід: іспит	

4. Вимоги до матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу

Для результативного проведення занять з навчальної дисципліни «Музичний інструмент електрогітара» відповідні приміщення (класи) мають бути забезпечені необхідним набором *обов'язкових* матеріально-технічних засобів: музичними інструментами – електрогітарами, комбопідсилювачем, інструментальним кабелем, медіаторами, стільцями, столом (0,6x1,0м), шафою, пюпітром для нот, метрономом з тюнером, стендом для наочних посібників, наочними матеріалами, літературою з фаху, методичними зразками та іншими ресурсами згідно з Нормативами матеріально-технічного забезпечення мистецьких шкіл, затверджених наказом Міністерства культури України від 19.06.2014 № 475 (зі змінами).

Додатково рекомендується використовувати технічне оснащення: ноутбук/комп'ютер або планшет (смартфон) з колонкою, підставка для ніг тощо. Цей перелік може бути доповнений залежно від потреб та можливостей мистецької школи.

5. Нормативний зміст, обсяг навчальної дисципліни та результати навчання

Розподіл змісту типової навчальної програми за модулями першого року навчання

Навчальні модулі	Зміст навчання	Середня кількість годин (1*/2** год./тижд.)	Результати навчання
<p>Навчальний модуль 1. Формування правильної постановки, базові прийоми гри правою та лівою рукою.</p>	<p>Ознайомлення учня/учениці з інструментом. Історія виникнення електрогітари. Будова інструмента. Назви струн. Правила догляду за електрогітарою та звуковим обладнанням.</p> <p>Організація вільної загальної постановки.</p> <p>Вправи на відкритих струнах змінним штрихом. Вивчення назв відкритих струн та їх нотне позначення.</p> <p>Хроматичні вправи із застосуванням лівої руки на одній струні змінним штрихом (так звана «гусениця», «павучок»).</p>	8/16	<p>Знає будову інструмента, назви струн, правила догляду за електрогітарою та звуковим обладнанням.</p> <p>Вміє розрізняти напружене і вільне положення корпусу та рук у положенні сидячи.</p> <p>Вчиться використовувати медіатор.</p> <p>Повторює (грає) за викладачем музичний матеріал на відкритих струнах.</p> <p>Грає вправи на відкритих струнах в повільному темпі, використовувачи тривалості: цілі, половинні, четвертні та восьмі в розмірах 2/4, 3/4, 4/4.</p> <p>Грає хроматичні вправи із застосуванням лівої руки на одній струні змінним штрихом (так звана «гусениця», «павучок»).</p>
<p>Навчальний модуль 2. Робота над формуванням виконавських навичок. Вивчення розташування нот на грифі.</p>	<p>Розвиток навичок гри медіатором.</p> <p>Вивчення звукоряду від ноти «соль» першої октави до ноти «соль» другої октави в нульовій позиції.</p>	9/18	<p>Правильне використання медіаторних штрихів під час виконання вправ та мелодій різними тривалостями.</p> <p>Вивчає звукоряд, запам'ятовує назву та послідовність нот у звукоряді, домагається чистого та щільного звуку.</p>

	Вивчення простих мелодій з використанням нот звукоряду від «соль» першої октави до «соль» другої октави в нульовій позиції.		Грає прості мелодії використовуючи вивчені ноти звукоряду від «соль» першої октави до «соль» другої октави в нульовій позиції самостійно та з акомпанементом викладача.
Навчальний модуль 3. Вивчення простих акордів. Літерні позначення нот та акордів, початкове уявлення різниці між мажорним та мінорним ладами.	<p>Формування усвідомлення в учнів залежності якості звука від вільного стану виконавського апарату, від місця дотику медіатора до струни та активності пальців лівої руки.</p> <p>Формування початкових виконавських навичок гри в ансамблі.</p> <p>Початок вивчення акордів в стандартній аплікатурі з використанням відкритих струн в нульовій позиції C-Am-C-Am, C-A7-C-A7, C-G7-C-G7, C-D7-C-D7, C-Em-C-Em (літерні позначення за американською нотацією).</p>	9/18	<p>Продовжує грати вправи вивчені раніше вправи, вдосконалюючи виконавську техніку.</p> <p>Демонструє початкові навички гри в ансамблі (з викладачем).</p> <p>Вивчає такі акорди: C, Am, A7, D7, G7, Em. Грає такі послідовності акордів: C-Am-C-Am, C-A7-C-A7, C-G7-C-G7, C-D7-C-D7, C-Em-C-Em.</p> <p><i>У разі потреби використовуємо каподастр на V ладі для полегшення роботи лівої руки.</i></p>
Навчальний модуль 4. Виконання творчих завдань.	<p>Ознайомлення із загальними музичними штрихами: <i>non legato</i>, <i>legato</i>, <i>staccato</i>.</p> <p>Вивчення ритмічних малюнків з наявністю залігованих нот.</p> <p>Первинні уявлення про лад, тональність.</p> <p>Подальше вивчення акордів та акордових послідовностей: G, A; G-D-G-D, G-A7-G-A7,</p>	9/18	<p>Вчиться використовувати ці штрихи під час виконання вправ та мелодій.</p> <p>Знає, що таке ліга, як вона позначається в тексті та як її відтворити на інструменті.</p> <p>Відрізняє мажорний та мінорний лади.</p> <p>Грає такі нові акорди та послідовності: G, A; G-D-G-D, G-A7-G-A7, G-Em-G-Em, G-Am-G-Am, G-C-G-C</p>

	<p>G-Em-G-Em, G-Am-G-Am, G-C-G-C</p> <p>Правильна організація домашніх занять для досягнення необхідного результату.</p> <p>Підготовка до комплексного контрольного заходу (академічного концерту).</p>		<p>Відпрацьовує поставлені викладачем завдання шляхом багаторазових повторень.</p> <p>Виконує на комплексному контрольному заході (академічному концерті) програму з 1-2 різнохарактерних п'єс напам'ять.</p>
Всього годин:		35*/70** (з них резервних - 6)	

*Зазначені мінімально необхідні результати навчання, що досягаються за 1 годину на тиждень з навчальної дисципліни **«Музичний інструмент електрогітара»**.

Для більш ефективного навчання на початковому етапі рекомендовано додатково використовувати 1 годину з варіативної частини для індивідуальних уроків для підсилення результатів з фаху **«Музичний інструмент електрогітара». Результати навчання повинні містити більший об'єм навчального матеріалу.

Очікувані результати наприкінці першого року навчання:

знає будову інструмента, назви струн, правила догляду за електрогітарою та звуковим обладнанням;

називає та відтворює на інструменті ноти, що знаходяться на нотному стані в нульовій позиції;

знає основні тривалості нот (ціла, половинна, чверть, восьма);

читає з листа і відтворює на інструменті музичний матеріал, що утворюється за допомогою 1-го, 2-го, 3-го та 4-го пальців на струнах в I позиції;

контролює роботу правої та лівої рук;

розрізняє напружене і вільне положення корпусу;

демонструє початкові навички гри в ансамблі;

вміє концентрувати увагу на поставленому завданні та відпрацьовує їх шляхом багаторазових повторень;

вербально виражає власне емоційне ставлення до прослуханого твору.

**Розподіл змісту типової навчальної програми
за модулями другого року навчання**

Навчальні модулі	Зміст навчання	Середня кількість годин (1*/2** год./тижд.)	Результати навчання
<p>Навчальний модуль 1. Пентатоніка e-moll від 6-ї струни. Акорди A, E, Dm. Акордові послідовності з використанням вивченого матеріалу. Формування режиму домашніх занять.</p>	<p>Подальша робота над постановкою виконавського апарату.</p> <p>Вивчення гам C-dur і a-moll в нульовій позиції з використанням відкритих струн змінним штрихом.</p> <p>Вивчення пентатоніки e-moll.</p> <p>Вивчення акордів E, Dm у нульовій позиції з використанням відкритих струн.</p> <p>Вивчення ритмічних фігур з використанням крапки біля ноти.</p> <p>Вивчає акордові послідовності з використанням нових вивчених акордів: Am-E-Am-E, C-E-C-E, A-D-A-D, Am-Dm-Am-Dm, A-Dm-A-Dm.</p> <p>Відпрацювання навичок гри медіатором на прикладі простих ритмічних малюнків з використанням вивчених акордових послідовностей.</p> <p>Формування навички затримки пальців лівої руки на струні. Робота над правильним рухом правої руки під час</p>	<p>8/16</p>	<p>Вчиться контролювати стан м'язів та положення рук.</p> <p>Виконує гами C-dur та a-moll в нульовій позиції з використанням відкритих струн змінним штрихом.</p> <p>Грає пентатоніку e-moll.</p> <p>Грає акорди E, Dm.</p> <p>Виконує ритмічні фігури з використанням крапки біля ноти.</p> <p>Грає акордові послідовності з використанням нових вивчених акордів: Am-E-Am-E, C-E-C-E, A-D-A-D, Am-Dm-Am-Dm, A-Dm-A-Dm.</p> <p>Виконує прості ритмічні малюнки з використанням вивчених акордових послідовностей.</p> <p>Усвідомлює залежність якості звуку від своєчасного переходу зі струни на струну.</p> <p>Розуміє важливість руху правої руки в діагональному напрямку.</p>

	переходу зі струни на струну.		
Навчальний модуль 2. Ознайомлення з новими акордами та акордовими послідовностями. Пентатоніка а-moll, інтервали ч. 4, ч. 5. та power chords. Робота з метрономом.	Робота над використанням різної сили звука. Починає вивчати такі інтервали: ч. 4, ч. 5. та power chords. Вивчає вертикальну пентатоніку а-moll в V позиції, використовуючи змінний штрих. Вивчає нові акордові послідовності: C-Am-Dm-G7, C-Em-Dm-G7, G-Em-Am-D7. Ознайомлення з метрономом. Дуолі та квартолі в повільному темпі з допомогою метронома. Концертний виступ.	9/18	Використовує різну силу звука під час виконання творів, розуміє що таке <i>forte</i> , <i>piano</i> , <i>mezzo piano</i> , <i>mezzo forte</i> . Грає нескладні послідовності використовуючи ч. 4, ч. 5. та power chords. Грає в повільному темпі вертикальну пентатоніку а-moll в V позиції використовуючи змінний штрих. Грає акордові послідовності: C-Am-Dm-G7, C-Em-Dm-G7, G-Em-Am-D7. Грає дуолі та квартолі в повільному темпі з допомогою метронома. Виконує на концерті 1-2 твори напам'ять.
Навчальний модуль 3. Подальше вивчення мінорних пентатонік, нових акордів та акордових послідовностей.	Ознайомлення з пентатонікою а-moll (V позиція) в діагональному напрямку з використанням змінного штриха. Гра дуолями та квартолями вивчених мінорних пентатонік. Вивчає нові акорди та послідовності: B7, E7; G-B7-Em-C, Am-Dm-E7-Am. Ознайомлення з репертуаром відомих виконавців та ансамблів, рекомендованих	9/18	Грає пентатоніку а-moll (V позиція) в діагональному напрямку з використанням змінного штриха. Вчиться змінювати позиції під час гри. Грає дуолями та квартолями вивчені мінорні пентатоніки. Грає акорди та послідовності: B7, E7; G-B7-Em-C, Am-Dm-E7-Am. Знає та називає репертуар відомих виконавців та ансамблів, рекомендованих викладачем.

	викладачем. Концертний виступ.		Виконує на концерті 1-2 твори напам'ять.
Навчальний модуль 4. Розвиток навички читання з листа. Елементарні флажолети.	Правильне ритмічне виконання під час розучування вправ та мелодій. Трьохоктавна мінорна пентатоніка e-moll від 6-ї відкритої струни. Навчання гри тріолями. Використання тріолей в поєднанні з дуолями та квартолями. Складання плану щоденних домашніх занять. Використання інструментальної фонограми. Акомпанемент з вивченими раніше акордами та послідовностями. Вивчення прийому <i>palm mute</i> . Контрольний захід (академічний концерт).	9/18	Визначає тривалості нот та пауз в нотних записах та вміє рахувати їх під час гри. Виконує трьохоктавну мінорну пентатоніку e-moll від 6-ї відкритої струни. Грає вивчені пентатоніки дуолями, тріолями та квартолями. Вміє визначити загальну кількість необхідного робочого часу для самостійного виконання домашньої роботи, розподілити його протягом дня. Починає грати з інструментальною фонограмою Грає акомпанемент до раніше вивчених мелодій. Використовує прийом <i>palm mute</i> у вправах та музичних творах. Виконує на контрольному заході (академічному концерті) 2 твори напам'ять.
Всього годин:		35*/70**	(з них резервних - 6)

*Зазначені мінімально необхідні результати навчання, що досягаються за 1 годину на тиждень з навчальної дисципліни «Музичний інструмент електрогітара».

**Для більш ефективного навчання на початковому етапі рекомендовано додатково використовувати 1 годину з варіативної частини для індивідуальних уроків для підсилення результатів з фаху «Музичний інструмент електрогітара». Результати навчання повинні містити більший об'єм навчального матеріалу.

Очікувані результати наприкінці другого року навчання:

знає розміщення нот в І позиції, види пауз;
знає що таке ліга, як вона позначається в тексті та як її відтворити на інструменті;
розуміє залежність якості звуку від розміщення правої руки;
використовує різну силу звуку у виконанні творів;
виконує прийоми: *palm mute*.

**Розподіл змісту типової навчальної програми
за модулями третього року навчання**

Навчальні модулі	Зміст навчання	Середня кількість годин (2 год./тижд.)	Результати навчання
<p>Навчальний модуль 1. Вивчення нових технічних прийомів. Подальше вдосконалення технічних навичок.</p>	<p>Блюзові гами a-moll та e-moll від шостої струни у вертикальному напрямку змінним штрихом.</p> <p>Виконання вивчених пентатонік та блюзових гам дуолями, тріолями, квартолями.</p> <p>Вивчення ритмічних малюнків <i>swing</i> та <i>shuffle</i>.</p> <p>Ознайомлення з прийомом баре.</p> <p>Вивчення гри ритмічних фігур в різних стилях (блюз, рок, поп) з використанням синкопованого ритму (<i>swing</i> та <i>shuffle</i>).</p> <p>Гама C-dur акордами: C-Dm-Em-F-G-Am-Bdim-C у нульовій позиції з використанням відкритих струн, окрім акорду F, який</p>	<p>16</p>	<p>Грає блюзові гами a-moll та e-moll від шостої струни у вертикальному напрямку змінним штрихом.</p> <p>Грає вивчені пентатоніки та блюзові гами дуолями, тріолями, квартолями з допомогою метронома.</p> <p>Використовує <i>swing</i> та <i>shuffle</i> під час виконання вправ та композицій.</p> <p>Використовує вивчені акордові аплікатури в поєднанні з прийомом баре (мажорні та мінорні).</p> <p>Грає простий акомпанемент, використовуючи ритмічні фігури в різних стилях (блюз, рок, поп) з використанням синкопованого ритму (<i>swing</i> та <i>shuffle</i>).</p> <p>Виконує гаму C-dur акордами: C-Dm-Em-F-G-Am-Bdim-C в нульовій позиції з використанням відкритих струн у висхідному та низхідному напрямку. Розуміє як будується мажорна гама.</p>

	виконується за допомогою прийому баре.		
Навчальний модуль 2. Розвиток координації рук та удосконалення штрихової техніки.	<p>Блюзові гами a-moll та e-moll (на 3 октави) від 6-ї струни в діагональному напрямку змінним штрихом медіатора.</p> <p>Виконання вивчених пентатонік та блюзових гам дуолями, тріолями, квартолями та синкопованими дуолями (<i>swing, shuffle</i>).</p> <p>Гама G-dur акордами в нульовій позиції з використанням відкритих струн: G-Am-Bm-C-D-Em-F#dim-G</p> <p>Виконання гам C-dur та G-dur з використанням різних ритмічних малюнків.</p> <p>Ознайомлення різними видами септакордів у нульовій позиції з відкритими струнами: C7, D7, E7, G7, A7, B7; Cmaj7, Dmaj7, Gmaj7, Amaj7.</p> <p>Концертний виступ.</p>	18	<p>Виконує блюзові гами a-moll та e-moll (на 3 октави) від 6-ї струни в діагональному напрямку змінним штрихом медіатора.</p> <p>Грає вивчені пентатоніки та блюзові гами дуолями, тріолями, квартолями та синкопованими дуолями (<i>swing, shuffle</i>) з метрономом.</p> <p>Виконує гаму G-dur акордами в нульовій позиції з використанням відкритих струн у висхідному та низхідному напрямку.</p> <p>Грає гами C-dur та G-dur з використанням різних ритмічних малюнків з допомогою метронома, розуміючи, як впливає співвідношення різних тривалостей та пауз на роботу правої руки.</p> <p>Грає різні види мажорних септакордів у нульовій позиції з відкритими струнами: C7, D7, E7, G7, A7, B7; Cmaj7, Dmaj7, Gmaj7, Amaj7.</p> <p>Виконує акордові послідовності з використанням цих акордів, наприклад: Dmaj7-Amaj7-Cmaj7-Gmaj7.</p> <p>Виконує на концерті 2 твори напам'ять.</p>

<p>Навчальний модуль 3. Ознайомлення зі змінами позицій. Продовження вивчення гам та акордів. Подальше вдосконалення гри правою рукою.</p>	<p>Ознайомлення з поняттям позиційності та змінами позицій. Вивчення хроматичної гама від ноти «мі» в три октави, починаючи від 6-ї відкритої струни.</p> <p>Вивчення гама C-dur у дві октави, починаючи з 6-ї струни у вертикальному напрямку. Гама G-dur у дві октави, починаючи з 6-ї струни у вертикальному напрямку.</p> <p>Виконання двохоктавних гам C-dur та G-dur дуолями, тріолями, квартолями, <i>shuffle</i>.</p> <p>Подальше вдосконалення прийому बारे. Гра гам C-dur та G-dur з використанням прийому बारे в різних позиціях.</p> <p>Технічний залік.</p>	<p>18</p>	<p>Грає хроматичну гаму від ноти «мі» в три октави, починаючи від 6-ї відкритої струни, використовуючи змінний штрих медіатора.</p> <p>Грає гама C-dur у дві октави починаючи з 6-ї струни у вертикальному напрямку. Гама G-dur у дві октави починаючи з 6-ї струни у вертикальному напрямку.</p> <p>Грає двохоктавні гама C-dur та G-dur дуолями, тріолями, квартолями, <i>shuffle</i> з метрономом.</p> <p>Виконує гама C-dur та G-dur з використанням прийому बारे в різних позиціях.</p> <p>Грає всі вивчені гама дуолями, тріолями, квартолями, <i>shuffle</i>.</p>
<p>Навчальний модуль 4. Удосконалення змін позицій. Продовження роботи над якісним звуковидобуванням.</p>	<p>Вертикальні двохоктавні гама в натуральному мінорі: a-moll (від 6-ї струни) та e-moll (від 5-ї струни).</p> <p>Гра дуолями, тріолями, квартолями, <i>shuffle</i>. вивчених гам: пентатоніки, блюзові, мажорні та мінорні.</p>	<p>18</p>	<p>Грає вертикальні двохоктавні гама в натуральному мінорі: a-moll (від 6-ї струни) та e-moll (від 5-ї струни).</p> <p>Виконує всі вивчені гама різними ритмічними малюнками: дуолями, тріолями, квартолями, <i>shuffle</i>. Використовує аплікатури вивчених гам під час розучування та виконання</p>

	<p>Ознайомлення з прийомами <i>pool</i> та <i>hammer</i>.</p> <p>Ознайомлення з прийомом арпеджіо. Гра нескладних арпеджіо з використанням вивчених акордових послідовностей.</p> <p>Контрольний захід (академічний концерт).</p>	<p>інструментальних композицій. Грає вправи з використанням прийомів <i>pool</i> та <i>hammer</i>. Вчиться використовувати прийоми <i>pool</i> та <i>hammer</i> у невеликих фразах та патернах.</p> <p>Виконує нескладні арпеджіо, контролюючи роботу правої руки. Вчиться акомпанувати за допомогою прийому арпеджіо.</p> <p>Виконує на контрольному заході (академічному концерті) 2 твори напам'ять.</p>
Всього годин:		70

Очікувані результати наприкінці третього року навчання:

грає вивчені хроматичні, блюзові, мажорні та мінорні гами, пентатоніки на дві та три октави;

грає гами різними ритмічними малюнками;

вивчає прийом баре;

грає в стандартній аплікатурі мажорні, мінорні акорди, а також мажорні септакорди в нульовій позиції з використанням відкритих струн;

грає гами акордами в тональностях C-dur та G-dur, як в I, так і в інших позиціях з використанням прийому баре;

розуміє необхідність обов'язкового вивчення гам, вправ та етюдів;

вміє підібрати на слух акомпанемент до знайомих нескладних мелодій;

вивчає гру інтервалами на електрогітарі;

використовує прийоми *pool* та *hammer* під час виконання вправ та інструментальних композицій.

Розподіл змісту типової навчальної програми за модулями четвертого року навчання

Навчальні модулі	Зміст навчання	Середня кількість годин (2 год. /тижд.)	Результати навчання
Навчальний модуль 1. Робота над розвитком техніки для виконання	Вивчення гам C-dur у дві октави аплікатурою 3+3 від шостої струни.	16	Виконує гаму C-dur у дві октави аплікатурою 3+3 від шостої струни в повільному темпі.

<p>творчих завдань.</p>	<p>Навчається грати гаму C-dur у дві октави аплікатурою 3+3 від шостої струни дуолями, тріолями, квартолями, <i>shuffle</i>.</p> <p>Подальше вдосконалення роботи правої руки змінним штрихом медіатора.</p> <p>Ознайомлення з використанням таких звукових ефектів як: <i>overdrive, distortion, delay</i>.</p> <p>Використання демпфірування для досягнення чистоти та якості звучання.</p> <p>Вивчення нових акордів: E9, F9, D9, G9.</p>		<p>Виконує гаму C-dur у дві октави аплікатурою 3+3 від шостої струни дуолями, тріолями, квартолями, <i>shuffle</i>.</p> <p>Вміє свідомо опрацьовувати гами, вправи та етюди, виправляє неякісне звучання.</p> <p>Використовує такі звукові ефекти як: <i>overdrive, distortion, delay</i>. Застосовує демпфірування для досягнення чистоти та якості звучання.</p> <p>Виконує такі акорди як: E9, F9, D9, G9.</p>
<p>Навчальний модуль 2. Продовження роботи над технічним розвитком та формуванням художньо-образного мислення.</p>	<p>Вивчення нових гам акордами: D-Em-F#m-G-A-Bm-C#dim-D; A-Bm-C#m-D-E-F#m-G#dim-A (V позиція).</p> <p>Вивчення аплікатур великих та малих септакордів з використанням прийому баре в різних позиціях.</p> <p>Продовження роботи над фразуванням, інтонуванням та змістовими наголосами.</p> <p>Гама C-dur септакордами з використанням прийому баре в горизонтальному напрямку (основний звук на 5-ій струні): Cmaj7-Dm7-Em7-Fmaj7-</p>	<p>18</p>	<p>Виконує гами акордами: D-Em-F#m-G-A-Bm-C#dim-D; A-Bm-C#m-D-E-F#m-G#dim-A (V позиція).</p> <p>Знає аплікатури великих та малих септакордів з використанням прийому баре в різних позиціях.</p> <p>Вчиться грати стабільно та емоційно. Виконує гаму C-dur септакордами з використанням прийому баре в горизонтальному напрямку (основний звук на 5-ій струні): Cmaj7-Dm7-Em7-Fmaj7-Gmaj7-Am7-Bdim-Cmaj7.</p> <p>Свідомо опрацьовує гами,</p>

	<p>Gmaj7-Am7-Bdim-Cmaj7.</p> <p>Самостійна робота над технічними прийомами.</p> <p>Контрольний захід (академічний концерт).</p>		<p>вправи та етюди.</p> <p>Вміє під час самостійної роботи першочергово працювати над важкими місцями в доступному темпі з метрономом.</p> <p>Виконує на контрольному заході (академічному концерті) 2 твори напам'ять.</p>
<p>Навчальний модуль 3. Накопичення виконавських навичок, удосконалення слухо-моторної координації.</p>	<p>Вивчення двохоктавної гама а-moll (натуральний), починаючи з шостої струни аплікатурою 3+3 дуолями, тріолями, квартолями, <i>shuffle</i>.</p> <p>Вдосконалення навички гри з інструментальною фонограмою та в ансамблі.</p> <p>Вивчення нових гам акордами: E-F#m-G#m-A-B-C#m-D#dim-E; F-Gm-Am-Bb-C-Dm-Edim-F; Bb-Cm-Dm-Eb-F-Gm-Adim-Bb (в VI позиції).</p> <p>Гра в різних тональностях таких акордових послідовностей: I-VI-II-V; I-III-II-V; I-IV-V-I. Виконання цих послідовностей різними ритмічними малюнками. Використання вивчених гам, акордів, послідовностей під час самостійного підбору акомпанементу.</p> <p>Бере участь у відкритому академічному концерті.</p>	18	<p>Грає двохоктавну гаму а-moll (натуральний), починаючи з шостої струни аплікатурою 3+3 дуолями, тріолями, квартолями, <i>shuffle</i>.</p> <p>Вчиться грати з інструментальною фонограмою та в ансамблі.</p> <p>Виконує гама акордами: E-F#m-G#m-A-B-C#m-D#dim-E; F-Gm-Am-Bb-C-Dm-Edim-F; Bb-Cm-Dm-Eb-F-Gm-Adim-Bb (в VI позиції).</p> <p>Грає в різних тональностях такі акордові послідовності: I-VI-II-V; I-III-II-V; I-IV-V-I. Виконує ці послідовності різними ритмічними малюнками. Використовує вивчені гама, акорди, послідовності під час самостійного підбору акомпанементу.</p> <p>Виконує 1-2 твори за власним вибором учня.</p>

<p>Навчальний модуль 4. Вивчення нових технічних прийомів. Продовження опанування можливостей звукопідсилювальної апаратури.</p>	<p>Вивчення прийомів трель, форшлаг.</p> <p>Використання різних тембрових особливостей звукопідсилювальної апаратури для розкриття художнього змісту творів.</p> <p>Виконання вивчених гам від нот: G, A, B, C, D, E на шостій струні дуолями, тріолями, квартолями, <i>shuffle</i> із поступовим прискоренням темпу.</p> <p>Ознайомлення з прийомом <i>let ring</i>.</p> <p>Підсумковий контрольний захід (іспит).</p>	<p>18</p>	<p>Виконує прийоми трель, форшлаг у вправах та в композиціях. Знає як вони позначаються.</p> <p>Використовує різні темброві особливості звукопідсилювальної апаратури для розкриття художнього змісту творів.</p> <p>Виконує вивчені гами від нот: G, A, B, C, D, E на шостій струні дуолями, тріолями, квартолями, <i>shuffle</i> із поступовим прискоренням темпу.</p> <p>Використовує прийом <i>let ring</i> під час гри вправ та інструментальних композицій.</p> <p>На підсумковому контрольному заході (іспиті) виконує 2 різнохарактерні п'єси.</p>
Всього годин:			70

Очікувані результати наприкінці четвертого року навчання:

знає розташування нот на грифі;

знає, що таке хроматизм, мелізми;

знає темброві особливості в різних творах;

розуміє як залежить якість та сила звука від активності правої руки;

знає як позначаються в нотах та відтворює на інструменті штрихи *non legato, legato, staccato*;

виконує двохоктавні мажорні та мінорні гами в різних вивчених аплікатурах;

грає пентатоніки, блюзові та хроматичні гами від нот «ля» та «мі» на шостій струні;

читає нескладні музичні фрази та мелодії з листа;

грає гами акордами в тональностях: C-dur, G-dur, D-dur, A-dur, E-dur, F-dur, Bb-dur;

застосовує засоби музичної виразності (динаміка, темп, агогіка тощо) для відтворення характеру та художнього образу музичного твору;

здійснює слуховий контроль якості звуку та корегує його в разі потреби;

на підсумковому контрольному заході (іспиті) виконує 2 різнохарактерні твори напам'ять.

6. Критерії оцінювання рівня досягнення результатів навчання

Запропоновані критерії оцінювання учня/учениці дозволяють виявити динаміку процесів, пов'язаних з віковими змінами, рівнем досягнень, результатів навчання за типовою навчальною програмою «Музичний інструмент електрогітара».

Викладачам під час організації освітнього процесу рекомендується створювати для учня/учениці ситуацію успіху, коли виконання завдання максимально розкриває можливості учня/учениці. Важливим є схвалення навіть незначних досягнень.

Навчальні досягнення учня/учениці першого-другого років навчання підлягають вербальному оцінюванню. Для оцінювання учнів пропонується система з чотирьох рівнів:

- «має значні успіхи» – високий рівень;
- «демонструє помітний прогрес» – достатній рівень;
- «досягає результату за допомогою викладача» – середній рівень;
- «ще потребує уваги і допомоги» – початковий рівень.

На третьому-четвертому роках навчання досягнення учнів оцінюються як вербально, так і в балах за 12-ти бальною шкалою.

- Бальне оцінювання передбачає поділ досягнутих результатів на 4 рівня:
 - початковий (1-3 бали);
 - середній (4-6 бали);
 - достатній (7-9 балів);
 - високий (10-12 балів).

Для здійснення оцінювання пропонуємо використовувати *Свідоцтво досягнень*, яке надає батькам і учню/учениці зрозумілий та структурований зворотний зв'язок про його/її навчальний поступ, набуття компетентностей під час навчального року.

Нижче наведено рекомендований зразок *Свідоцтва досягнень* з навчальної дисципліни «Музичний інструмент електрогітара».

Свідоцтво досягнень з навчальної дисципліни «Музичний інструмент електрогітара»

Характеристика особистих досягнень здобувача освіти	має значні успіхи 10-12 балів	демонструє помітний прогрес 7-9 балів	досягає результату з допомогою викладача 4-6 балів	потребує уваги і допомоги 1-3 бали
Виявляє інтерес до навчання.				
Активно, старанно працює на уроці.				
Якісно та систематично виконує домашні завдання.				

Працює над вивченням технічного матеріалу, розуміє необхідність цієї роботи.				
Вміє працювати з метрономом та з інструментальною фонограмою (з викладачем).				
Робота над якісним звуковидобуванням і чистою інтонацією.				
Емоційно-образне виконання творів.				
Вміє застосовувати теоретичні знання на практиці.				
Читає ноти з листа.				
Вміє підбирати мелодії на слух				
Цікавиться різними музичними напрямками, розширює свій музичний світогляд.				

Свідчення рекомендовано заповнювати кожного семестру або раз на рік.

7. Рекомендований репертуар Перший рік навчання

Українська народна пісня (обр. Я. Степового) – Щebetала пташечка [11].
Українська народна пісня (обр. Я. Степового) – Ой не знала господиня [11].
Українська народна пісня (обр. Я. Степового) – Повіщу я колосочку [11].
Українська народна пісня (обр. Я. Степового) – Ой єсть в лісі калина [11].
Як під гіркою під горою – традиційна мелодія [1].
Happy Birthday – M. J. Hill, P. S. Hill [1].
J. P. Morgan – Jingle Bells [1].
Love me Tender (амер. нар. пісня) [1].
The Rising Sun House (амер. нар. пісня) [1].
M. Jaggen, K. Richard – Lady Jane [1].
M. Jaggen, K. Richard – Paint it Black [1].

Другий рік навчання

Українська народна пісня (обр. Я. Степового) – Журавель [11].
Українська народна пісня (обр. Я. Степового) – Ой на горі жито [11].
Українська народна пісня (обр. Я. Степового) – Бурхлива річка [11].
Українська народна пісня (обр. Л. Чумак) – Ой за гаєм, гаєм [12].
Т. Стетіна – Hair Rock [3].
Т. Стетіна – Alt./GRRL/Power Pop [3].
Т. Стетіна – Liquefied [3].
Т. Флинт – String Along Blues [5].

The Eight of January – ред. Т. Флінта [5].
Amazing Grace – ред. Т. Флінта [5].
Green Leaves – традиційна мелодія [1].

Третій рік навчання

Українська народна пісня (обр. Я. Степового) – Зоре моя вечірняя [11].
Б. Фільц – Літо [12].
Українська народна пісня (обр. Л. Чумак) – Плавай, плавай, лебедонько [12].
Українська народна пісня (обр. М. Лисенка) – Сонце низенько [13].
Т. Стетіна – Disturbed [3].
Т. Стетіна – Atlantis [3].
Т. Стетіна – The Machinist [3].
Hava Nagila [2].
Г. Гладков – Пісенька Левеня та Черепахи [1].
S. Wonder – I Just Called To Say I Love You [1].
The House Rising Sun – традиційна мелодія [1].
L. Rappolo – Tin Roof Blues [1].
J. Lennon, P. McCartney – Yesterday [1].
J. Lennon, P. McCartney – And I Love Her [1].
C. Velazquez – Besame Mucho [6].

Четвертий рік навчання

Т. Петрененко (обр. Л. Чумак) – Господи, помилуй нас [12].
Т. Петрененко (обр. Л. Чумак) – Україна [12].
Українська народна пісня – Мати доню колихала [11].
Українська народна пісня – Чи я в лузі не калина була [11].
Nieville, L. Niocentelli – Cissy Strut [8].
Т. Стетіна – Rockabilly [3].
Т. Стетіна – Upstanding Young Punks [3].
Р. Кальва – Blues Shuffle (ритмова партія) [4].
К. Кобейн – About a Girl [9].
S. K. Russel – Brazil [6].
F. Mercury – We Are The Champions [10].
Е. Гріг – В печері гірського короля [7].
Д. Кабалевський – Клоуни [7].

8. Список рекомендованої літератури

1. Манилов В. А. Учись акомпанировать на шестиструнной гитаре. Киев : ComConPress, 2008. 321 с.
2. Популярні єврейські пісні [Ноти] : з текстами на ідиш та перекладом на російську / упоряд. В. Красовський. Київ : Нотне видавництво «Мелосвіт», 2005. 20 с.
3. Стетина Трой. Total Rock Guitar : учеб. пособ. для рок-гитаристов Москва : Издатель Смолин К. О., 2005. 96 с.

4. Техасский блюз : учеб. пособ. Москва : ООО «Росаудиосервис», Издатель Смолин К. О., 2005. 48 с.
5. Флинт Т. Антология американской акустической гитары. Москва : «Guitar College», 2000. 160 с.
6. The Hal Leonard Real Jazz Book. C Edition. 1998. 384 p.
7. Ширяев А., Вирвальський В. Популярна класична та рок-музика в перекладі для електрогітари. Київ : Вір, 2019. Вип. 1. 32 с.
8. Funk. Guitar Play Along. Vol. 52. Hal Leonard Corporation, 1969. 51 p.
9. Nirvana. Unplugged in Nez Zork. Москва : «Guitar College», 2002. 115 с.
10. Катанский В. Учимся играть рок на гитаре. Москва : Издательский дом В. Катанского, 2007. 48 с.
11. Посікіра Л. К. Щебетала пташечка. Збірка вокальних творів у супроводі бандури для учнів початкових навчальних закладів. Дрогобич : Посвіт, 2006. 52 с.
12. Разом веселіше : п'єси для бандури соло та ансамблю бандуристів / авт.-упоряд. Л. Чумак. Київ : Мелосвіт, 2016. 48 с.
13. Тахтаджиєв К. Скрипка 3 клас : учбовий посіб. для дит. муз. шк. Київ : Музична Україна, 1989. 54 с.